

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Hallitustenvälinen konferenssi 2000 – Euroopan talous- ja sosiaalikomitean rooli"

(2000/C 117/06)

Komitean työvaliokunta antoi 24. marraskuuta 1999 esittelijöistä Anne-Marie Sigmund, John Little ja Josly Piette muodostetun tilapäisen ryhmän tehtäväksi valmistella komitean käsiteltäväksi lausunnon aiheesta "Hallitustenvälinen konferenssi 2000 – Euroopan talous- ja sosiaalikomitean rooli".

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 1. ja 2. maaliskuuta 2000 pitämässään 370. täysistunnossa (maaliskuun 1. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 137 ääntä puolesta, 10 vastaan, ja 25 pidättyi äänestämästä.

1. Johdanto

Euroopan unionilla on huomattavan laajentumisensa kynnyksellä edessään ainutlaatuinen haaste, joka yhteisön toimielinten on ratkaistava asianmukaisesti.

Euroopan unionin on toteutettava ennen laajentumistaan institutionaalinen uudistus, jotta se voi jatkaa tehtäviensä hoitamista tehokkaasti, yhdenmukaisesti ja avoimesti sekä taata jäsenvaltioiden yhteiset periaatteet eli vapauden ja demokratian, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien noudattamisen sekä oikeusvaltion.

Euroopan unionin kaikkia toimielimiä ja elimiä onkin kehoitettu pohtimaan, miten ne voivat uudistua, sekä tekemään ehdotuksia uudistuksista.

TSK tiedostaa vastuunsa järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan kohtaamispaikkana.

TSK:n panos vuoden 2000 hvk:hon laajentumisen valmisteliseksi ja Euroopan yhdentymisen tehostamiseksi pohjautuu tähän ajatukseen.

2. Komitean nykyinen rooli

TSK perustettiin Rooman sopimuksella yhteisön ainoaksi neuvoa-antavaksi elimeksi, joka kokoaa yhteen "talous- ja yhteiskuntaelämän eri alojen" edustajista koostuvan monipuolisen järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan tarjoten sille keskustelu- ja pohdintafoorumin.

Komitea muodostuu nykyään 222 jäsenestä, jotka tulevat työnantajia, työntekijöitä, maanviljelijöitä, liikennöitsijöitä, pk-yrityksiä, käsiteollisuutta, vapaita ammatinharjoittajia, osuustoimintaliikettä, kuluttajia, ympäristöalaa, vapaaehtoisia, perheitä ja nuorisoa edustavista järjestöistä. Jäsenvaltioilla on komiteassa suhteutettu edustus. Komitea on epäpoliittinen elin, jonka kokemuspohja on laaja ja jolla on vahvat ja yleisesti tunnustetut edellytykset tarjota asiantuntemusta monilta aloilta.

Komitean päätöksentekomenettely perustuu konsensukseen, joten se ilmentää täydellisesti järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan kommunikointitapaa. TSK tarjoaa järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan edustajille foorumin, missä he saavat välitöntä tietoa, voivat ilmaista näkemyksensä ja puolustaa etujaan. TSK on lähellä kansalaisia, joten se edistää välittömästi ja tehokkaasti Euroopan yhdentymisprosessin avoimuutta ja demokraattisuutta. Komitea ei tarjoa ainoastaan institutionaalisia puitteita talous- ja yhteiskuntaelämän edustajien kuulemiselle, vaan se on yhdysside Euroopan sekä monimuotoisen ja monitahoisen järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan välillä.

3. Muutoksen tarve

TSK on aina painottanut, ettei Euroopan yhdentymisen ole staattinen tila, vaan jatkuvasti kehittyvä prosessi. Komitea onkin suosittanut edellisten hallitustenvälisten konferenssien yhteydessä uudistuksia, joilla tätä prosessia voitaisiin viedä eteenpäin.

Laajentuminen ei ole vain haaste, vaan se tarjoaa Euroopan unionille mahdollisuuden toimielinuudistukseen. Komitea toivoo saavansa käyttöön asianmukaiset välineet, jotta se voi edistää Euroopan yhdentymistä, onnistua laajentumisessa ja vastata järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan muutoksiin ja odotuksiin.

4. Päälinjat

4.1. Kokoonpano

Komitea muodostuu järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan eri osapuolista.

Komitean kokoonpanossa on otettava huomioon talous- ja yhteiskuntaelämän eri alojen sekä yleisen yhteiskunnallisen edun asianmukaisen edustuksen tarve.

Komitea on selkeästi sillä kannalla, että sen sisäisessä organisaatiossa tulee säilyttää kolmen ryhmän rakenne. Ryhmät I ja II muodostuvat työmarkkinaosapuolien edustajista. Ryhmään III on koottu muut Euroopan järjestäytyneitä kansalaisyhteiskuntaa edustavat organisaatiot, jotka täydentävät näin TSK:n monipuolista kokoonpanoa.

4.2. Nimeämistapa

Voimassaoleva nimeämistapa tulee säilyttää läheisyysperiaatteen ja avoimuuden nimissä sekä jäsenvaltioiden kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja TSK:n välisen välttämättömän kommunikaatioyhteyden ylläpitämiseksi.

TSK ei kuitenkaan sulje pois mahdollisuutta, että unionin tunnustamat kyllin edustavat eurooppalaiset organisaatiot voisivat lisäksi nimetä suoraan ja rajoitetusti jäseniä ottaen tarvittaessa huomioon vastaavat mahdolliset muutokset muissa toimielimissä. Nimeämissäntöjä tulisi pohtia.

4.3. Jäsenten lukumäärä

Komitea myöntää, että jäsenten määrän kasvua on rajoitettava laajentumisen yhteydessä.

Eryteisesti on huolehdittava talous- ja sosiaalikomitean ja alueiden komitean yhdenvertaisen kohtelun yleisen periaatteen soveltamisesta.

Maantieteellinen tasapaino ja erityisesti pienten jäsenvaltioiden asianmukainen edustus tulisi säilyttää.

4.4. Toimikauden pituus

Olisi suotavaa pidentää jäsenten toimikautta viiteen vuoteen, jotta komitea voisi toimia samassa rytmisessä komission ja parlamentin kanssa.

Jäsenet tulee edelleenkin voida nimittää uudeksi toimikaudeksi.

4.5. Tehtävät

Voidaan pohtia useita parannusmahdollisuuksia.

Pakollisten lausuntopyyntöjen periaate tulee säilyttää. Sitä voitaisiin jopa laajentaa sellaiselle aloille kuin kulttuuri, siirtolaispolitiikka tai syrjäntäkieltoon liittyvät kysymykset.

Komitean omaksi tehtäväksi voitaisiin kuitenkin jättää arvioida, mistä komission ehdotuksista se katsoo aiheelliseksi antaa lausunnon. Komitean on perusteltava komissiolle päätöksensä.

Komitea pitää konsultatiivista tehtävänsä uuden lainsäädännön laatimisen varhaisessa ja valmisteleavassa vaiheessa erityisen tärkeänä. Voidakseen painottaa tätä näkökohtaa ja keskittyä tärkeisiin avainkysymyksiin komitea täsmentää suhtautumistaan lausuntojen aihevalikoimaan.

Päätöksentekoprosessin avoimuuden lisäämiseksi olisi käynnistettävä yhteisön muiden toimielinten pyynnöstä annettujen TSK:n lausuntojen tuottamien jatkotoimien seuranta. Toimielinten, joita TSK avustaa, tulisi tiedottaa komitealle, mihin toimiin pyydetty lausunnot ovat johtaneet.

Jotta komitea voisi tuottaa muille toimielimille todellista lisäarvoa sekä toimia yhdyssiteenä järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan suuntaan, sen konsultatiivista tehtävää olisi kehitettävä. Tämä voitaisiin toteuttaa

- tarjoamalla komitealle mahdollisuus antaa komissiolle "valmistavia" lausuntoja esilainsäädännöllisessä vaiheessa
- antamalla komitean tehtäväksi järjestää tai koordinoita kuulemisia ongelmallisista aiheista
- tekemällä komiteasta foorumi kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden välille viriävälle kansalaisvuoropuhelulle
- vahvistamalla TSK:n roolia neuvottelukehyksen tarjoajana talous- ja yhteiskuntaelämän osapuolille.

Jatkossa TSK kiinnittää myös omaehtoisesti aiempaa enemmän huomiota lausuntojensa jatkotoimien seurantaan ja edistämiseen.

4.6. Komitea täysivaltaisena toimielimenä

(muistio)

5. Ehdotukset talous- ja sosiaalikomiteaa koskeviin perustamissopimuksen artikloihin

EY:n perustamissopimuksen nykyinen teksti	TSK:n ehdotukset																														
<p style="text-align: center;">257 artikla (ent. 193 artikla)</p> <p>Perustetaan neuvoa-antava talous- ja sosiaalikomitea.</p> <p>Komitea muodostuu talous- ja yhteiskuntaelämän eri alojen edustajista, erityisesti tuottajien, maanviljelijöiden, liikenteenharjoittajien, työntekijöiden, kauppiaiden ja käsityöläisten, vapaiden ammattien harjoittajien sekä yleisen yhteiskunnallisen edun edustajista.</p>	<p style="text-align: center;">257 artikla</p> <p>Perustetaan neuvoa-antava Euroopan talous- ja sosiaalikomitea.</p> <p>Komitea muodostuu järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan talous- ja yhteiskuntaelämää edustavista eri osapuolista.</p> <p>Komitean kokoonpanossa on otettava huomioon eri eturyhmien sekä yleisen yhteiskunnallisen edun asianmukaisen edustuksen tarve.</p>																														
<p style="text-align: center;">258 artikla (ent. 194 artikla)</p> <p>Talous- ja sosiaalikomitean jäsenten määrä on seuraava:</p> <table border="0"> <tr><td>Belgia</td><td style="text-align: right;">12</td></tr> <tr><td>Tanska</td><td style="text-align: right;">9</td></tr> <tr><td>Saksa</td><td style="text-align: right;">24</td></tr> <tr><td>Kreikka</td><td style="text-align: right;">12</td></tr> <tr><td>Espanja</td><td style="text-align: right;">21</td></tr> <tr><td>Ranska</td><td style="text-align: right;">24</td></tr> <tr><td>Irlanti</td><td style="text-align: right;">9</td></tr> <tr><td>Italia</td><td style="text-align: right;">24</td></tr> <tr><td>Luxemburg</td><td style="text-align: right;">6</td></tr> <tr><td>Alankomaat</td><td style="text-align: right;">12</td></tr> <tr><td>Itävalta</td><td style="text-align: right;">12</td></tr> <tr><td>Portugali</td><td style="text-align: right;">12</td></tr> <tr><td>Suomi</td><td style="text-align: right;">9</td></tr> <tr><td>Ruotsi</td><td style="text-align: right;">12</td></tr> <tr><td>Yhdistynyt kuningaskunta</td><td style="text-align: right;">24</td></tr> </table> <p>Neuvosto nimeää komitean jäsenet yksimielisesti neljäksi vuodeksi. Sama jäsen voidaan nimetä uudeksi toimikaudeksi.</p> <p>Komitean jäseniä eivät sido mitkään ohjeet. He hoitavat tehtävänsä yhteisön yleisen edun mukaisesti täysin riippumattomina.</p> <p>Neuvosto vahvistaa määränemmistöllä komitean jäsenten palkkiot.</p>	Belgia	12	Tanska	9	Saksa	24	Kreikka	12	Espanja	21	Ranska	24	Irlanti	9	Italia	24	Luxemburg	6	Alankomaat	12	Itävalta	12	Portugali	12	Suomi	9	Ruotsi	12	Yhdistynyt kuningaskunta	24	<p style="text-align: center;">258 artikla</p> <p>Komitean jäsenten kokonaismäärä on</p> <p>[...] määriteltävä</p> <p>Jäsenten määrä kutakin jäsenvaltiota kohden on seuraava:</p> <p>[...] määriteltävä</p> <p>Neuvosto nimeää komitean jäsenet määränemmistö päätöksellä viideksi vuodeksi. Sama jäsen voidaan nimetä uudeksi toimikaudeksi.</p> <p>Komitean jäseniä eivät sido mitkään ohjeet. He hoitavat tehtävänsä yhteisön yleisen edun mukaisesti täysin riippumattomina.</p>
Belgia	12																														
Tanska	9																														
Saksa	24																														
Kreikka	12																														
Espanja	21																														
Ranska	24																														
Irlanti	9																														
Italia	24																														
Luxemburg	6																														
Alankomaat	12																														
Itävalta	12																														
Portugali	12																														
Suomi	9																														
Ruotsi	12																														
Yhdistynyt kuningaskunta	24																														
<p style="text-align: center;">259 artikla (ent. 195 artikla)</p> <p>1. Komitean jäsenten nimeämiseksi kukin jäsenvaltio antaa neuvostolle luettelon ehdokkaista, joita on kaksi kertaa niin monta kuin jäsenvaltion kansalaisia nimetään jäseniksi.</p> <p>Komitean kokoonpanossa otetaan huomioon tarve varmistaa talous- ja yhteiskuntaelämän eri alojen riittävä edustus.</p> <p>2. Neuvosto kuulee komissiota. Se voi hankkia lausunnon sellaisilta talous- ja yhteiskuntaelämän eri aloja edustavilta eurooppalaisilta järjestöiltä, joita yhteisön toiminta koskee.</p>	<p style="text-align: center;">259 artikla</p> <p>1. Komitean jäsenten nimeämiseksi kukin jäsenvaltio antaa neuvostolle luettelon ehdokkaista, joita on kaksi kertaa niin monta kuin jäsenvaltion kansalaisia nimetään jäseneksi.</p> <p>Komitean kokoonpanossa otetaan huomioon tarve varmistaa järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan talous- ja yhteiskuntaelämän eri osapuolten riittävä edustus sekä maantieteellinen tasapaino.</p> <p>2. Neuvosto kuulee komissiota. Se voi hankkia lausunnon sellaisilta talous- ja yhteiskuntaelämän eri aloja edustavilta eurooppalaisilta järjestöiltä, joita yhteisön toiminta koskee.</p>																														

EY:n perustamissopimuksen nykyinen teksti	TSK:n ehdotukset
<p style="text-align: center;">260 artikla (ent. 196 artikla)</p> <p>Komitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajansa ja työvaliokuntansa kahdeksi vuodeksi kerrallaan.</p> <p>Se vahvistaa työjärjestyksensä.</p> <p>Komitean puheenjohtaja kutsuu komitean koolle neuvoston tai komission pyynnöstä. Komitea voi kokoontua myös omasta aloitteestaan.</p>	<p style="text-align: center;">260 artikla</p> <p>Komitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajansa ja työvaliokuntansa kahdeksi ja puoleksi vuodeksi kerrallaan.</p> <p>Se vahvistaa työjärjestyksensä.</p> <p>Komitean puheenjohtaja kutsuu komitean koolle neuvoston tai komission pyynnöstä. Komitea voi kokoontua myös omasta aloitteestaan.</p>
<p style="text-align: center;">261 artikla (ent. 197 artikla)</p> <p>Komiteassa on erityisjaostoja niitä pääalueita varten, joita tämä sopimus koskee.</p> <p>Erityisjaostot toimivat komitean yleisen toimivallan mukaisesti. Niitä ei voida kuulla komiteasta erillisinä.</p> <p>Komiteaan voidaan lisäksi perustaa alakomiteoita, joiden tehtävänä on laatia lausuntoehdotuksia tietyistä kysymyksistä tai tietyiltä aloilta annettaviksi komitealle sen käsittelyä varten.</p> <p>Työjärjestyksessä vahvistetaan erityisjaostojen ja alakomiteoiden kokoonpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä niiden toimivaltaa koskevat säännöt.</p>	<p style="text-align: center;">261 artikla</p> <p>Komiteassa on erityisjaostoja niitä pääalueita varten, joita tämä sopimus koskee.</p> <p>Komitea päättää työskentelynsä organisointia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.</p> <p>Komitea päättää menettelytavoista kansalaisyhteiskunnan talous- ja yhteiskuntaelämää Euroopan tasolla edustavien osapuolten näkemysten selvittämiseksi lausuntojensa laatimisen yhteydessä.</p>
<p style="text-align: center;">262 artikla (ent. 198 artikla)</p> <p>Neuvoston tai komission on kuultava komiteaa tässä sopimuksessa määrätyissä tapauksissa. Nämä toimielimet voivat kuulla komiteaa aiheellisiksi katsomissaan tapauksissa.</p> <p>Komitea voi antaa lausuntoja myös omasta aloitteestaan tapauksissa, joissa se katsoo sen aiheelliseksi.</p> <p>Neuvosto tai komissio voi, jos se katsoo sen tarpeelliseksi, asettaa komitealle lausunnon antamista varten määräjajan, joka on vähintään kuukausi siitä, kun asia on annettu tiedoksi komitean puheenjohtajalle. Määräjajan päätyttyä asiaa voidaan käsitellä, vaikka lausuntoa ei ole annettu.</p> <p>Komitean ja sen erityisjaoston lausunnot sekä selostus käsitteystä annetaan neuvostolle ja komissiolle.</p> <p>Euroopan parlamentti voi kuulla komiteaa.</p>	<p style="text-align: center;">262 artikla</p> <p>Neuvoston tai komission on kuultava komiteaa tässä sopimuksessa määrätyissä tapauksissa.</p> <p>Komitea antaa lausuntoja komission lainsäädäntöehdotuksista tai muista aiheellisiksi katsomistaan kysymyksistä. Lisäksi Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio voivat kuulla komiteaa.</p> <p>Neuvosto, komissio tai Euroopan parlamentti voi, jos se katsoo sen tarpeelliseksi, asettaa komitealle lausunnon antamista varten määräjajan, joka on vähintään kuukausi siitä, kun asia on annettu tiedoksi komitean puheenjohtajalle. Määräjajan päätyttyä asiaa voidaan käsitellä, vaikka lausuntoa ei ole annettu.</p> <p>Komitean lausunnot sekä selostus käsitteystä annetaan Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle. Euroopan parlamentti voi kuulla komiteaa.</p> <p>Toimielimet ilmoittavat komitealle, mihin jatkotoimiin sen lausunnot ovat johtaneet.</p>

Tehty Brysselissä 1. maaliskuuta 2000.

*Talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI

LIITE

talous- ja sosiaalikomitean lausuntoon

Seuraava muutosehdotus, joka sai tuekseen yli neljänneksen annetuista äänistä, hylättiin käsittelyssä:

Henri Malossen, Irini Parin, Rodríguez García Caron ja Bruno Veverin muutosehdotus.

Kohta 2

Muutetaan 2 kohdan toinen kappale kuulumaan seuraavasti:

”Komitea muodostuu nykyään 222 jäsenestä, jotka tulevat työnantajia, työntekijöitä, maanviljelijöitä, liikennöitsijöitä, pk-yrityksiä, käsiteollisuutta, vapaita ammatinharjoittajia, osuustoimintaliikettä, kuluttajia, ympäristöalaa, vapaaehtoisia, perheitä ja nuorisoa edustavista järjestöistä. Jäsenvaltioilla on komiteassa suhteutettu edustus. Lisäksi useat jäsenet toimivat ja hoitavat vastuutehtäviä unionin tunnustamissa edustavissa eurooppalaisissa organisaatioissa. Komitea on epäpoliittinen elin, jonka kokemuspohja on laaja ja jolla on vahvat ja yleisesti tunnustetut edellytykset tarjota asiantuntemusta monilta aloilta.”

Äänestyksen tulos

Jaa-ääniä: 47, ei-ääniä: 100, tyhjiä: 12.
